

INDIVID ȘI SOCIETATE

INDIVIDUAL AND SOCIETY

Prof.dr.ing.,ec. Ioan ABRUDAN
Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca

După opinia mea, întreaga existență umană se derulează în spațiul conturat de conjugarea verbelor „a fi” și „a avea”, cu nuanțarea care consacră prioritatea verbului „a fi” în cadrul acestui dualism, dar și importanța verbului „a avea” pentru a da consistență și stabilitate, plenitudine și rafinament, verbului „a fi”. Confirmând, parcă, caracterul vibratoriu al tuturor elementelor realității în care trăim, fiecare om îmbină în proporții diferite cele două stări oscilând între extretele care înseamnă a risca situația de „a fi” în favoarea stării de „a avea” sau invers, de renunțare la „a avea” pentru „a fi”. Din multitudinea combinațiilor dintre cele două stări, rezultă diversitatea infinită a lumii în care trăim. O interesantă reflecție în acest registru problematic făcea și Dalai Lama când a răspuns la întrebarea: „Ce surprinde cel mai mult la umanitate?” Iată răspunsul său: „Omul! Pentru că își sacrifică sănătatea pentru a face bani. Apoi sacrifică bani pentru a-și recupera sănătatea. Apoi, este atât de neliniștit pentru viitor că nu se poate bucura de prezent. Rezultă că el, nu trăiește în prezent sau în viitor. El trăiește ca și cum n-ar muri niciodată și apoi moare fără să fi trăit în mod real”.

Așa cum am mai afirmat și altădată, apreciez că omul nu face excepție de la dualismul, promovat de fizica modernă pentru toate elementele realității. Adică, este vorba de dualismul „particulă-undă”.

Eu aş asocia polarității de „undă” starea de „a fi” iar cu polaritatea de „particulă” a-și

In my opinion, the entire human existence evolves in the virtual area outlined by the conjugation of the verbs "to be" and "to have", in a dualism touched by the priority of the verb "to be", but also by the importance of the verb "to have", in order to give consistency and stability, fullness and refinement to the verb "to be". Confirming, as though, the vibratory nature of all the elements of the reality in which we live, each man combines the two conditions in different proportions, oscillating between the extremes that means risking the condition of "being" in favor of the condition of "having" or vice versa, giving up to "having" in favor of "being". Of the many combinations of the two conditions arises the infinite diversity of our world. An interesting reflection within this problematic registry belongs to Dalai Lama when he answered the question: "What surprises most about humankind?" His response was: "Man! Because he sacrifices his health to make money. Then he sacrifices money to recover health. Then he is so anxious about the future that he cannot enjoy the present. This means that he does not live in the present or in the future. He lives as if he would never die and then dies without having actually lived".

As I have said before, I appreciate that man is no exception to the dualism promoted by the modern physics for all the elements of reality. It's the "particle-wave" dualism.

I would associate to the "wave" polarity the state of "being" and to the "particle" polarity the

compatibiliza verbul „a avea”. De fapt, chiar în cărțile de spiritualitate ale omenirii, viața este considerată ca un „suflu divin”, iar viața, pe de altă parte, înseamnă „a fi”.

Dintr-o altă perspectivă, chiar și piramida necesităților a lui Maslow, care încearcă să explice activismul uman, reprezentă, în fapt, o construcție pe 5 niveluri care, la bază, înseamnă pur și simplu „a fi” după care, pe următoarele paliere, se asociază în proporții din ce în ce mai mari, dar și cu grade de rafinament crescut, verbul „a avea”. Este momentul la care putem face observația că și sfera verbului „a avea” s-a largit și s-a transformat, Astfel, dacă la începuturile omenirii „a avea” se referea cu precădere la elemente materiale, evoluția a impregnat cu spiritualitate, semantica acestui verb, pentru ca, astăzi, să vorbim de „cunoștințe” ca și de o avere de mare preț și să ne definim, chiar epoca pe care o traversăm, ca și o „societate bazată pe cunoaștere”. De fapt, unele sugestii în acest sens erau promovate și în Biblie. Iată câteva dintre acestea care sunt cuprinse în „Pildele lui Solomon”: „(3.13) Ferice de omul care găsește înțelepciunea și de omul care capătă pricepere! (3.14) Căci câștigul care îl aduce ea, este mai bun decât al argintului și venitul adus de ea este mai de preț decât aurul. (3.15) Ea este mai de preț decât mărgăritarele și toate comorile tale nu se pot asemui cu ea. (3.16) În dreapta ei este o viață lungă, în stânga ei bogăția și slava”. Ca urmare a acestor premise apare și concluzia formulată astfel: (23.23) „Cumpără adevărul, și nu-l vinde, înțelepciunea, învățătura și priceperea”.

Peste 2000 de ani marea teoretician al managementului, P. Drucker, relua ideea, într-o formă transformată, dar compatibilizată cu „spiritul” epocii spunând: „A apărut dorința universală de satisfacere a unor mici plăceri. Ele înseamnă independență și control asupra destinului economic. Ele sunt un simbol al libertății. Pentru categoriile de populație cu mijloace financiare reduse – săracii sau adolescenții dependent financiar – micile plăceri pot fi o băutură răcoritoare, un ruj, o revistă de cinema sau un baton de ciocolată. Pentru clasa mijlocie în curs de formare, ele pot consta în cumpărarea aparaturii electrice pentru bucătărie. Pentru persoanele cu mari resurse financiare, o mică placere ar putea fi

verb "to have". In fact, even in the great spiritual books of humanity, life is defined as a "divine breath", and life, on the other hand, means "to be".

From another perspective, even Maslow's pyramid of needs, which attempts to explain human activism, is, in fact, a 5-level building that basically means simply "being" and then on the following levels it is associated in increasingly higher proportions but also with degrees of increased refinement to the verb "to have". It is time that we make the observation that the scope of the verb "to have" has widened and transformed. Thus, if at the beginnings of humanity, "having" was primarily concerned with the material elements, the evolution impregnated with spirituality the semantics of the verb, so that today we speak of "knowledge" as of a great wealth and we define even the times we are going through as "knowledge society". In fact, some suggestions in this regard were promoted in the Bible. Here are some of them which are contained in "The Proverbs of Solomon": "(3.13) Blessed is the man that findeth wisdom, and the man that getteth understanding! (3.14) For the gain you get, is better than the merchandise of silver, and the gain of it is more precious than gold. (3.15) It is more precious than rubies: and all thy cannot compare with her. (3.16) In her right hand is a long life, in her left hand riches and honor". Following these premises, the conclusion arises, formulated as follows: (23.23) "Buy the truth and sell it not; and also wisdom, and instruction, and understanding".

Over 2000 years ago the great theoretician of management, P. Drucker, resumed the idea, in a transformed form, but made compatible with the "spirit of the time" saying: "There is a universal desire of satisfying some small pleasures. They are independence and control over the economic destiny. They are a symbol of freedom. For the groups of people with limited financial means - the poor or financially dependent adolescents - the simple pleasures can be a refreshing drink, a lipstick, a cinema magazine or a chocolate bar. For the emerging middle class, they may consist of buying electrical appliances for the kitchen. For the people with large financial resources, a small pleasure might be getting a university

obținerea unei diplome universitare. Satisfacerea micilor plăceri devine o necesitate psihologică". (J. Beatty, Lumea în viziunea lui P. Drucker) Poate, de aceea, în SUA, micile plăceri ale săracilor pot fi importate, micile plăceri ale celor cu venituri medii sunt disputate cu alte țări, dar, pentru micile plăceri ale celor bogăți, se încearcă un monopol american. În consecință, în clasamentul primelor 500 de universități din lume, pe anul 2012, 150 de universități erau americane, următoarea poziție o deținea, la mare distanță, Marea Britanie cu 38, iar România nu avea nicio universitate. Poate, tot din această cauză, în SUA sunt peste 7000 de universități, iar în România 89, generând un raport la numărul de universități de 79/1 pe fundalul raportului de populație de doar 15/1. Acest proces degenerativ din România, este acompaniat de situația că numărul de studenți descrește îngrijorător conform informațiilor din Raportul CNFIS pe anul 2013. Astfel, la universitățile de stat numărul studenților a scăzut de la un vârf de 526844, înregistrat în 2007, la 341560 în 2013 iar, la universitățile private de la maximul de 410859, înregistrat în 2008, la 79246 în 2013. (hotnews.ro, 13.10.2014) Este contextul în care se poate face observația că atunci când încep „să se cumpere” oameni, verbele „a fi” și „a avea” își contopesc semnificațiile. Într-un fel, se finalizează un ciclu al evoluției pentru că și în zorii civilizației umane „a avea” era sinonim cu „a fi”, dar sensurile lui „a avea” reflectau, mai ales, satisfacerea necesităților fiziologice. Alimentele se procurau din agricultură sau creșterea animalelor și, atunci, erau importante pământul și animalele. Pe urmă, au apărut, „micile plăceri” ale antichității, ca să folosim terminologia lui Drucker, pe care oamenii și le-au procurat de pe pământ și de sub pământ. Obiectele proprietății se schimbă mereu, chiar și oamenii trecând prin această stare. Să fi sesizat Biblia aceste schimbări în natura proprietății când precizează: „(12.27)... dar comoara de preț a unui om este munca”? Întradevăr, omul este important nu pentru „materialul” pe care-l conține care, cum am citit undeva, nu este mai valoros decât 200\$ ci pentru ceea ce poate face, adică exact pentru munca pe care o poate presta. Iar, valoarea acestei munci, este fructificată prin exercitarea ei și amplificată prin cunoaștere. Aici, sunt motivațiile pentru încurajarea

degree. Satisfying small pleasures becomes a psychological necessity. "(J. Beatty, The world according to Peter Drucker) Maybe this explains why in the US, the little pleasures of the poor can be imported, the small pleasures of those with middle incomes are disputed by other countries, but for the simple pleasures of the rich they are trying a US monopoly. Consequently, in the top 500 universities in the world, for 2012, 150 were American universities, the next position was held at distance by UK, with 38 universities and Romania had no university. Maybe all of this happens because in the US there are over 7000 universities, in Romania 89, generating a proportion of 79/1 on the background of the population ratio of only 15/1. This degenerative process in Romania is accompanied by the situation that the number of students worryingly decreases, according to the information from the CNFIS Report for 2013. Thus, the number of students at public universities has declined from a peak of 526,844 recorded in 2007 to 341,560 in 2013 and in the private universities from a maximum of 410,859 recorded in 2008 to 79,246 in 2013. (hotnews.ro, 13/10/2014) It's the perfect context to make the observation that when they begin to "buy" people, the verbs "to be" and "to have" merge their meanings. In a way, it completes a cycle of evolution because at the dawn of the human civilization "to have" was synonymous with "to be", but the meanings of "to have" reflected especially the physiological needs. Food was purchased from agriculture or animal breeding and then the land and animals were quite important. Then came the "simple pleasures" of antiquity, to use Drucker's terminology, which people have procured from their lands and underground. Property objects are always changing, and even the people experiencing this state. Is it possible that the Bible highlighted these changes in the nature of ownership when stating: "(12.27) ... but the precious possession of man is diligence?" Indeed, man is important not for the "material" that he contains and which, as I read somewhere, is valuable no more than \$ 200, but for what he can do, precisely for the work he can provide. And the value of this work is capitalized by its exercising and enhanced by knowledge. Here are

antreprenoriatului și finanțarea învățământului. Și, dacă la începuturi, omul prezenta interes prin munca sa fizică, proprietatea modernă asupra oamenilor se manifestă prin atragerea oamenilor de valoare cu ajutorul salariilor, avantajelor economice și, de ce nu, a posibilităților de dezvoltare pe drumul infinit care, în piramida lui Maslow se numește nevoie de autoperfecționare. Pământul a fost, însă, poate prima formă a proprietății și pentru pământ s-au purtat războaie crâncene care au devastat omenirea. Sigur că era vorba de acel pământ care genera mijloace de subzistență prin produsele agricole pe care le producea, iar, mai apoi, prin resursele din subsolul său sau cele de deasupra, cum sunt pădurile. Proprietatea a început să fie, în acest context, un criteriu din ce în ce mai important în poziționarea socială a oamenilor și încetul cu încetul lumea să-a așezat pe proporția paretiană de 20/80 care în unele domenii are asimetrii și mai stridente. De altfel, chiar Universitatea Națiunilor Unite a făcut cercetări privind asimetria proprietății constatănd că, în 2006, „primii 10% din adulții din întreaga lume dețin 85% din avuția mondială în timp ce ultimii 50% dețin doar 1% din total” (Lumea nr. 7/2010) În lumea noastră, sunt 1,3 miliarde de oameni care trăiesc cu mai puțin de 1,25 dolari pe zi (Lumea nr. 2/2013) iar, în 2010, 46,2 milioane de americani, adică o populație cu puțin mai mare decât cea a Spaniei, coborâseră sub pragul sărăciei fiind „clientii” potențiali ai protecției sociale. (Lumea nr. 1/2014) Parcă și în domeniul repartizării proprietății, se confirmă principiul biblic: „mulți chemați, puțini aleși”.

Problematica proprietății a făcut diferență și între ideologii. Astfel, ideologia socialistă pune accentul pe proprietatea comună, iar cea capitalistă pe proprietatea privată. În ultima vreme, este evident un proces de convergență în această materie. Astfel, în 2014, China a intrat pe poziția a doua din lume la numărul de miliardari, iar în lumea occidentală dezvoltată s-a lansat conceptul de „responsabilitate socială”. Până la urmă, fiecare dintre ideologiile fundamentale ale lumii și-a dezvoltat exact ceea ce nu avea.

Este controversat, însă, și sensul conceptului de proprietate comună. În cartea sa „The Pension Found Revolution”, apărută în 1996, același

the motivations for encouraging entrepreneurship and education funding. And if in the beginning man was appealing for physical labor, the modern property over humans manifests itself by attracting valuable people with wages, economic benefits and, why not, the infinite possibilities of development, which in Maslow's pyramid is called the need for self-improvement. Land was, however, the first form of ownership and cruel wars that ravaged mankind were fought for it. Of course, it was the land that generated livelihoods through the agricultural products they produced, and, later, through its underground or the above resources, such as forests. Property came to be, in this context, an increasingly important criterion in the people's social position and slowly the world sat on the 20/80 Pareto proportion, which in some areas has more striking asymmetries. Moreover, even the United Nations University has done research on property asymmetry noting that in 2006, "the first 10% of adults worldwide are responsible for 85% of global wealth, while the last 50% have only 1% of the total" (World No . 7/2010). In our world, there are 1.3 billion people living on less than \$ 1.25 a day (World no. 2/2013) and, in 2010, 46.2 million Americans, a population that is slightly larger than that of Spain, had fallen below the poverty line as potential 'customers' of social protection. (World no. 1/2014) It seems that as far as the division of property is concerned, the biblical principle is confirmed: "Many are called, few are chosen."

The issue of property has made the difference between ideologies. The socialist ideology emphasizes the common property and capitalism the private property. Lately, it's obviously a convergence process in this matter. Thus, in 2014, China became the second position in the world in number of billionaires, and the developed Western world has launched the concept of "social responsibility". Eventually, each of the fundamental ideologies of the world has developed exactly what it did not have.

It is rather controversial, however, the concept of common ownership. In his book "The Pension Found Revolution", published in 1996, the same P. Drucker that I have already spoken of, shocked with this phrase: "If socialism is defined

P. Drucker despre care am mai vorbit, şoca cu fraza: „Dacă socialismul este definit ca fiind «proprietatea mijloacelor de producție» – și aceasta este atât definiția ortodoxă cât și singura riguroasă – atunci Statele Unite sunt prima țară cu adevărat socialistă”. (J. Beatty, Lumea în viziunea lui P. Drucker) De fapt, Drucker se referă aici la fondurile de pensii care sunt investite apoi în economie și, astfel, fiecare deponent devine „acționar” implicit în locurile unde au fost investiți banii. Este, însă, un fel aparte de proprietate comună.

O altfel de proprietate comună, care nu se nominalizează pe indivizi, este proprietatea statului. China comunistă excelează în acest domeniu ajungând la un nivel al resurselor valutare de 3660 miliarde de euro, adică mai mult decât PIB-ul Germaniei (Lumea nr. 1/2014), după ce este cel mai mare creditor al SUA și investește peste tot în lume. De exemplu, 800 milioane de lire sterline în construcția unui cartier de afaceri în Manchester de 61 ha, a cumpărat 60 milioane de ha de teren în Africa (Lumea nr. 1/2014) adică o suprafață cu ceva mai mare decât suprafața Franței (?!) și este gata să plătească 400 de miliarde de dolari pe 30 de ani pentru gazul rusesc. Banca Centrală a Chinei își recuperează aurul pentru a lansa o monedă care să înlocuiască dolarul în tranzacțiile internaționale, și care, să fie acoperită complet cu aur. De fapt, China a înțeles remarcă unuia dintre membrii clanului Rothschild care afirma: „dați-mi moneda unei țări și nu mă mai interesează cine face legile acelei țări”. Iată, deci, cum proprietatea influențează, în epoca modernă, prin flexiunile verbului „a avea”, inclusiv fundamentalul verb „a fi”. Iar banii, prin moneda în care se exprimă, deschid câmpuri uriașe de confruntare, cu atât mai mult, cu cât în spatele monedei, trebuie să existe elemente de valoare care să îi asigure credibilitatea.

Am făcut acest periplu în economia mondială pentru a vedea ce înseamnă proprietatea în viața omului. De fapt, în economie s-a definit un indicator numit „coeficientul decil” care face raportul între veniturile celor mai bogăți 10% oameni dintr-o comunitate și a celor mai săraci 10% din aceeași comunitate. Cu cât valoarea acestui coeficient este mai mare cu atât starea de

as "the property of the means of production" - and this is the orthodox definition and the only firm one - then the United States is the first truly socialist country". (J. Beatty, The world according to P. Drucker). In fact, Drucker refers here to the pension funds that are invested in economy and thus each depositor becomes implicitly a "shareholder" in the places where money was invested. It is, however, a special type of joint ownership.

A different common property that does not nominate individuals is the state property. Communist China excels in this area reaching a level of foreign exchange resources of 3660 billion, which is more than the GDP of Germany (World no. 1/2014), being the largest US lender and investing across the world. For example, it invested 800 million pounds in building a business district of 61 ha in Manchester, it bought 60 million hectares of land in Africa (World no. 1/2014) with a surface that is larger than France (? !) and is ready to pay 400 billion dollars over 30 years for Russian gas. The Central Bank of China is recovering its gold to launch a currency to replace the dollar in international transactions, and be completely covered by gold. In fact, China has understood the remark of one of the Rothschild clan members who said: "Give me a country's currency and I care not who makes the laws of that country". Here, then, the way property influences, in modern times, by the flexion of the verb "to have", the essence of the verb "to be". And money, through the currency in which it expresses, opens huge fields of confrontation, the more as behind the coin, there should be a valuable asset to ensure its credibility.

I made this journey into the world economy to see what property means in the human life. In fact, the economy has defined an indicator called the "decile ratio" which is the ratio between the income of the richest 10% of people in a community and the poorest 10% of the same community. The higher the value of this coefficient, the higher the state of "social unrest". When we get to the globalized world, if the significance of this indicator is correct, the anxiety of the world should become "explosive".

„neliniște socială” este, și ea, mai mare. Când vom ajunge la lumea globalizată, dacă semnificația acestui indicator este corectă, starea de anxietate a lumii ar trebui să devină „explozivă”.

În istoria românească problematica proprietății are o largă reprezentare. Să ne amintim că toate răscoalele țărănești din istorie au avut la bază nemulțumiri privind împărțirea pământului, iar scriitori, precum L. Rebrea, au descris, în plenitudinea lui, dramatismul dragostei de pământ. În folclorul românesc există și proverbul „Ai carte ai parte” pe care unii îl înțeleg în semantica lui corectă care înseamnă că, dacă ai acte de proprietate asupra pământului ești avantajat, iar alții, în semantica promovată, cum am văzut, chiar și de Biblie care se referă la învățătură. Ambiguitatea acestei formulări este, însă, benefică pe oricare din ramurile de interpretare. Giordano Bruno, în acest caz, ar fi spus: „Se non e vero, e ben trovato”, adică chiar dacă nu este adevărat e bine potrivit.

O confruntare între „a fi” și „a avea” a apărut în cucerirea Țărilor Române de către turci. Spunea Dimitrie Cantemir, domnitorul Moldovei și colegul lui Leibniz în Academia de la Berlin: „Căci domnitorii noștri cei înțelepti având puțină să răscumpere cu bani suferințele, urmând pilda Senatului venetian atât de vestit pentru înțelepciunea lui în treburile politicești, mai degrabă au dorit să-și îndurereze punga decât țara și supușii”. Aceast citat din „Descriptio Moldaviae” este întregit apoi, tocmai pentru a sublinia dragostea de pământ a românilor, cu următoarea formulare: „... în Iași și alte târguri trăiesc mulți turci care fac neguțătorie, însă nicăieri nu le este îngăduit să-și cumpere moșii sau vreo casă la sat sau la târg...”. Deși poziția lui D. Cantemir nu este prea „eroică”, ea are semnificație în sensul, atât de vehiculat astăzi, a conceptului de „pragmatism” pentru că a generat starea relatată în continuare de domnitorul român: „... parcă Moldova mai degrabă se pusese sub paza turcilor decât se închinase...”. Cred că problema aceasta s-ar putea reactualiza la condițiile aderării noastre la Uniunea Europeană. Dacă Marea Britanie se teme de competența profesională dublată de modestia pretențiilor românilor în a-i ocupa locurile de muncă, noi, probabil, ar trebui, și noi, să fim mai reținuți în a ne vinde pământul care are o mare

In the Romanian history, the property issue has a wide representation. We should remember that all the peasant uprisings in history were based on the division of land grievances and writers like Liviu Rebreanu described in its fullness the love for land drama. In the Romanian folklore we also have the proverb "Knowledge is power" which some understand in its proper semantics, which means that if you have land ownership documents you are advantaged against others, and others read it in the promoted semantics, as we have seen, even by the Bible, being related to education. The ambiguity of this formulation, however, is beneficial in any of the manners of interpretation. Giordano Bruno, in this case, would have said: "Se non e vero, e ben trovato", i.e. even if it is not true it is well found.

A confrontation between "being" and "having" appeared during the Romanian Principalities conquest by the Turks. Dimitrie Cantemir, the Ruler of Moldavia and Leibniz's colleague at the Berlin Academy 'said : "Since our wise rulers can redeem with money the sufferings, following the example of the Venetian Senate so famous for its wisdom in political affairs, and who rather wanted to grieve their bag than the land and the subjects." This quote from "Descriptio Moldaviae" is completed then, just to emphasize the Romanians love for their land, with the following wording: "... in Iasi and other fairs live many Turks who are merchants, but nowhere are they allowed to buy estates or a house in the village or at the fair ...". Although the position of D. Cantemir is not too "heroic", it is meaningful in the sense, so spread today, of the concept of "pragmatism" that has generated the state further related by the Romanian ruler: "... Moldova seemed to have rather been guarded by the Turks than to worship them ... " I think this problem could update to the conditions of our adherence to the European Union. If Great Britain is afraid of the professional competence coupled with the modesty of Romanians when looking for employment, we probably should be more reluctant to sell our land which has great symbolic value for the Romanian mentality.

I do not know if in the future, in a globalized world, businesses will be made in US dollars, euros, yuan, and bitcoin or in the currency of the

valoare simbolică pentru mentalul românesc.

Nu știu dacă, în viitor, în lumea globalizată, afacerile se vor realiza în dolari SUA, în euro, în yuani, în bitcoin sau într-o monedă a grupului țărilor emergente BRICS, dar cel mai îngrijorător fapt este că se subminează legătura dintre volumul activităților economice și suportul lor material. Elocventă în acest sens este declarația lui Dennis Meadows, autorul cunoscutei lucrări „Limitele creșterii” apărută și în limba română. Declarația a fost făcută într-o ședință a Clubului de la Roma. El spunea: „În urmă cu 40 de ani, peste 70% din tranzacțiile valutare aveau ca scop operațiuni comerciale. În 2007, deși tranzacțiile valutare crescuseră enorm, depășind de peste 14 ori PIB-ul global, doar 3% aveau scop comercial, restul de 97% constituind speculații, fapt care demonstrează că avansul economic și-a pierdut sustenabilitatea” (Lumea nr. 12/2012).

Pe acest fundal, în care este perceptibilă o dematerializare a vieții economice, proprietatea rămâne o garanție sigură a sustenabilității acesteia.

Nu știu dacă lumea globalizată a impus internetul, sau invers, internetul a condus către o lume mai interconectată, mai compatibilizată din punct de vedere atitudinal, dar senzațiile de accesibilitate și proximitate nu au fost niciodată mai pronunțate. Poate, din această cauză și viața omului este mai completă, mai intensă, uneori de o intensitate care conduce până la stres, dar, în toate cazurile, timpul pare a fi mai dens, mai bogat în evenimente și mai abundant în consecințe. De aceea, cred că suntem în pragul unei schimbări de paradigmă care ne va introduce într-un alt spațiu de evoluție, pentru că, în viziunea actuală pare că ne apropiem de asimptotă. Poate, ar trebui să decodificăm în această evoluție și o dependență tot mai accentuată a individului uman de colectivități umane din ce în ce mai largi. Dacă în zorii umanității, un individ își putea procura toate elementele existențiale singur, în cadrul conceptului care a fost numit „economia naturală închisă”, iar treptat, această economie s-a „deschis” către o comunitate din ce în ce mai largă, depășind treptat satul, orașul sau statul național, azi vorbim de globalizare, adică de o interconectare planetară. Cred că trebuie observat, că acest fenomen s-a desfășurat în concordanță cu creșterea populației, cu creșterea pretențiilor existențiale ale fiecărui individ

BRICS group of emerging countries, but the most worrying fact is that it undermines the relationship between the volume of economic activities and their material support. Eloquent in this regard is Dennis Meadows' statement, the author of the famous work "Limits to Growth" published also in Romanian. The statement was made at a meeting of the Club of Rome. He said: "40 years ago, over 70% of foreign transactions aimed commercial operations. In 2007, although currency transactions had grown enormously, exceeding more than 14 times the global GDP, only 3% were commercial, the remaining 97% were speculations, which demonstrates that the economic advance has lost its sustainability" (World no. 12 / 2012).

Against this background, it is noticeable a dematerialization of the economic life where property remains a firm guarantee of its sustainability.

I do not know if the globalized world imposed the Internet, or vice versa, the Internet has led to a more interconnected world, more compatible in terms of attitude, but the sensations of accessibility and proximity have never been more pronounced. Perhaps because of this human life is fuller, more intense, sometimes leading to a stress intensity, but in all cases, time seems to be denser, richer in events and accordingly more abundant in consequences. Therefore, I think we are on the threshold of a paradigm shift that will usher in another area of development, because in the current view, it seems that we approach an asymptote. Maybe we should decode in this evolution and increasing dependence of the individual on the human communities, which have become increasingly wider. If at the dawn of humanity, an individual had obtained all the existential items by himself, and this concept was called "closed natural economy", gradually the economy "opened" to an increasingly large community, gradually overcoming the village, the city or the nation state, today we talk of globalization, i.e. a planetary interconnection. I think it should be noted that this phenomenon evolved in line with the population growth, the growth of each individual's existential claims and simultaneously with the decreasing natural resources capable of satisfying these demands. It

și simultan cu scăderea resurselor naturale capabile să satisfacă aceste pretenții. Ar trebui, de asemenea, remarcat că, confirmând parcă filozofia evoluției în spirală a societății umane, omul pare a se întoarce, într-un concept similar „economiei naturale închise”, către sine. Și, dacă obiectul principal al preocupărilor sale nu mai este resursa naturală, se exploatează infinitul uman cu utilizarea resurselor naturale care au mai rămas și descoperirea altor modalități de valorificare a lor. Această dinamică se realizează în comunități umane supraaglomerate care, poate, tocmai de aceea, pun individului uman problema întoarcerii la sine, la potențialul infinit al creativității umane. Am putea, deci, reformula conceptul de „economie naturală închisă” în „economie socială deschisă către sine”. Este vorba, până la urmă, de aceeași lume pe care o privim dintr-o altă perspectivă, aşa cum a fost, de fapt, descris, inițial, conceptul de paradigmă. Internetul a constituit, fără îndoială, un instrument în această nouă viziune asupra lumii și observăm cum pe fundamentalul facilităților pe care le pune la dispoziția oamenilor, se construiește un nou mediu pentru afaceri care răspunde dezideratelor de viteză, promptitudine, valorificare de oportunități și, în general, de interconectare între „actorii” vieții economice și nu numai. Lumea noastră este o lume a interconectării, a exploatarii sinapselor între „neuronii sociali” și este oarecum ciudat că astăzi s-a dezvoltat, ca mentalitate, mai mult îngrijorarea privind menținerea acestui sistem de interconexiuni decât dezvoltarea sa și explorarea potențialului său. Suntem, astfel, mereu animați de sentimentul limitării creșterii populației privită ca și „cost de întreținere” și nu de creșterea populației, privită ca și „sursă de venituri sau, cel puțin, de soluții” pentru problemele actuale ale lumii. Este vorba, aici, de dualismul dintre venituri și costuri din viața economică. Suntem fermi în acțiunea de reducere a costurilor, dar reticenți în optiunea de creștere a veniturilor, în contextul în care o întreagă istorie ne învață că pentru a câștiga trebuie mai întâi să investești, adică o cheltuială precede un câștig. A sosit timpul să conștientizăm valoarea potențialului uman despre care se scrie în toate cărțile fundamentale ale lumii, iar internetul este un instrument care valorifică acest imens potențial ca și un brainstorming ce funcționează la scară globală.

should also be noted that, as if confirming the philosophy of a spiral evolution of human society, man seems to return, in a concept similar to the "natural closed economy", towards himself. And if the main object of his preoccupations is no longer natural resource, they are exploiting the human infinite using the remaining natural resource and discovering other ways to exploit them. This dynamic is achieved in the overcrowded human communities, and perhaps this is why the human individual returns to himself, to the infinite potential of human creativity. We can therefore reformulate the concept of "natural closed economy" to "social economy opened towards oneself". It is, after all, the same world that we look to from another perspective, as, in fact, they initially described the concept of paradigm. The internet was undoubtedly a tool in this new worldview and we may see how on the foundation of the features available to people, they build a new business environment responsible for the aspirations of speed, timeliness, capitalization of opportunities and, generally, for the interconnection between the "actors" of the economic life and beyond. Our world is a world of interconnection, of exploitation of synapses between the "social neurons" and is somewhat strange that today has more developed, as a mentality, the concern about the maintenance of this system of interconnections than its development and the exploration of its potential. We are thus always animated by a sense of limiting the population growth regarded as "maintenance cost" rather than the population growth seen as a "source of income or, at least, of solutions" for the current problems of the world. It's here the dualism between the revenues and the costs of the economic life. We are steadfast when trying to reduce costs, but reluctant to revenue increase, in the context in which a whole history teaches us that to win one must first invest, that is expense precedes revenue. It is time to realize the value of the human potential which is written in all the fundamental books of the world, and the Internet is a tool that capitalizes this huge potential as a brainstorming operating on a global scale.